

Üniversite: İstanbul Kültür Üniversitesi

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Dalı : İktisat Anabilim Dalı

Programı : İktisat

Tez Danışmanı : Doc. Dr. Deniz Dilara DERELİ

Türü ve Tarihi : Doktora / Haziran 2025

ÖZET

TÜRKİYE’DE YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRÜN İHRACATI İLE BÜYÜME İLİŞKİSİ

Kaan Ali DAĞLI

Bu çalışma Türkiye’nin 1990-2023 yılları arasında gerçekleştirmiş olduğu yüksek teknoloji ürün ihracatı ile büyüme ilişkisini ekonomik açıdan ele almak, nedenselliğini ölçebilmek ve açıklayabilmek adına yapılmıştır. Bu süreçte Türkiye’de yüksek teknoloji ürün ihracatı ve büyüme ilişkisi incelenmiştir.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde teorik çerçevede ekonomik büyüme modelleri hakkında durulup konuyla ilgili kavramlar hakkında bilgi verilmektedir. İktisat tarihinde büyüme teorileri, modelleri ve yapıları üzerinde araştırma yapılmıştır. İkinci bölümde yüksek teknoloji ürün ihracatını ve belirleyici faktörler incelenip, belirleyici faktörler ile ilgili literatür taraması yapılmıştır. Belirleyici faktör ve kavramlar detaylı bir şekilde açıklanarak bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde Türkiye’nin makro ekonomik verileri temin edilip, nedensellik bağı kurulup, ekonomik yöntemlerle analizi yapılmıştır. Toplanan değişkenler neticesinde bulgular değerlendirildiğinde Türkiye’de yüksek teknoloji ürün ihracatı ile büyüme arasında pozitif bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Teknoloji Ürün İhracatı, Ekonomik Büyüme, Dış Ticaret, İhracat, Ar-Ge, Patent

University: Istanbul Kültür University

Institute: Institute of Graduate Studies

Branch: Department of Economics

Program: Economics

Thesis Advisor: Assoc. Dr. Deniz Dilara DERELİ

Type and Date: PhD / Haziran 2025

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN HIGH-TECH PRODUCT EXPORTS AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY

Kaan Ali DAĞLI

This study was conducted to examine the relationship between Turkey's high-tech product exports and growth between 1990-2023 from an economic perspective, to measure and explain its causality. The relationship between high-tech product exports and growth in Turkey was examined.

The study consists of three sections. In the first section, economic growth models are discussed in a theoretical framework and information is provided about the concepts related to the subject. Research has been conducted on growth theories, models and structures in economic history. In the second section, high-technology product exports and determinant factors were examined and a literature review was conducted on determinant factors. Determinant factors and concepts were explained in detail and information was provided. In the third section, Turkey's macroeconomic data were obtained, causality was established and analyzed with economic methods. When the findings were evaluated as a result of the collected variables, it was concluded that there was a positive relationship between high-technology product exports and growth in Turkey.

Keywords: High-Technology Product Exports, Economic Growth, Foreign Trade, Export, R & D, Patent